

پراکنش نماتد انگل گیاهی *Pratylenchoides ritteri* در مزارع حبوبات استان لرستان

کوروش عزیزی^۱

۱: استادیار گروه گیاه پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم آباد.

چکیده:

عوامل بیماری‌زا از مهمترین عوامل بازدارنده تولید حبوبات در دنیا به شمار می‌روند. نماتدها گروه بسیار مهم از جانوران پر سلولی و بدون مهره هستند که خسارت زیادی به گیاهان وارد می‌کنند. در اثر آلودگی نماتدها یک کاهش عمومی در رشد و نمو گیاهان ایجاد می‌شود. کاهش رشد بصورت لکه موضعی در سطح مزرعه اغلب اولین علائم آلودگی در اثر نماتدها است. نماتد *Pratylenchoides ritteri* از جمله نماتدهای انگل گیاهی مهم می‌باشد که در ایران از خاک ریشه اطراف گیاهان مختلف گزارش شده است. استان لرستان یکی از مهمترین مناطق تولید حبوبات در کشور می‌باشد. به منظور تعیین پراکنش نماتد *P. ritteri* در مزارع حبوبات استان لرستان ۲۵۰ نمونه خاک و ریشه گیاه از مزارع مختلف حبوبات شهرستان‌های این استان جمع آوری شد و بعد از استخراج نماتدها به روش‌های مرسوم، نماتدهای گونه *P. ritteri* شناسایی شد و پراکنش آنها در ۱۱ شهرستان این استان مشخص و درصد فراوانی این نماتد انگل گیاهی در مزارع باقلا، سویا، عدس، لوبیا، ماش و نخود تعیین گردید. فراوانی گونه در کل مزارع حبوبات نمونه برداری شده برابر ۵۷/۶ درصد می‌باشد. درصد فراوانی نماتد در مزارع باقلا ۵۹ درصد، سویا ۷۸ درصد، عدس ۵۷ درصد، لوبیا ۶۳ درصد، ماش ۴۴ درصد و نخود ۵۴ درصد تعیین شد. همچنین فراوانی این نماتد در مزارع حبوبات شهرستان ازنا ۵۸ درصد، الشتر ۶۵ درصد، الیگودرز ۶۶ درصد، بروجرد ۶۲ درصد، پلدختر ۵۰ درصد، چگنی ۵۶ درصد، خرم آباد ۵۱ درصد، دورود ۵۷ درصد، رومشکان ۴۷ درصد، کوهدشت ۵۰ درصد و نورآباد ۶۰ درصد بود. واژگان کلیدی: انگل گیاهی، شهرستان، فراوانی، محصول.